

# ***MODUŁ III***

***Roman Kotarski***

**Zagrożenia cywilizacyjne,  
sposoby ich minimalizacji,  
zasady postępowania  
w sytuacji zagrożenia**

## MODUŁ III

### TEMAT:

**Zagrożenia cywilizacyjne, sposoby ich minimalizacji, zasady postępowania w sytuacji zagrożenia**

### PRZEZNACZONY DLA:

uczniów gimnazjum

### CZAS REALIZACJI:

8 godzin lekcyjnych – do realizacji w ciągu trzech lat gimnazjum

### POZIOM WIEDZY POCZĄTKOWEJ:

wiadomości i umiejętności z zakresu kultury bezpieczeństwa szkoły podstawowej

### POMOCE DYDAKTYCZNE:

- rzutnik pisma,
- foliogramy,
- karty pracy dla ucznia

### CELE EDUKACYJNE:

- promowanie higienicznego trybu życia.
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych.
- kształtowanie umiejętności reagowania w przypadku zaistnienia tych zagrożeń.
- kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań codziennych.
- promowanie zachowań asertywnych.
- kształtowanie umiejętności bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym.
- kształtowanie umiejętności bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z osiągnięć współczesnej techniki.
- kształtowanie umiejętności racjonalnej oceny własnej wiedzy.

### TREŚCI:

1. Społeczne, etyczne i ekonomiczne aspekty rozwoju cywilizacji. Zagrożenia wychowawcze: szkodliwe gry, deprawujące treści, uzależnienie, pornografia, zagrożenia medialne.
2. Substancje i przemiany chemiczne w otoczeniu człowieka.
3. Działanie niektórych substancji na organizm człowieka: leki, trucizny, alkohole, narkotyki, nawozy, środki ochrony roślin.

4. Stan zdrowia i choroby. Przykłady chorób zakaźnych oraz patologii w działaniu narządów; elementy epidemiologii, profilaktyki i leczenia omawianych chorób.
5. Problemy bezpiecznego wykorzystania wytworów współczesnej techniki; urządzenia techniczne stosowane w środowisku życia ucznia; bezpieczeństwo poruszania się po drogach.
6. Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc:
  - a. przepisy bezpieczeństwa w domu, szkole, miejscu publicznym; potrzeby w zakresie bezpieczeństwa dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych,
  - b. ryzyko związane z różnymi rodzajami aktywności i sytuacjami życiowymi, jego ocena i odpowiedzialność za jego podejmowanie.
7. Zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu – podejmowanie odpowiedzialnych wyborów.
8. Poczucie własnej wartości, dawanie i przyjmowanie wsparcia, asertywność.
9. Sposoby znakowania substancji toksycznych (wybranych według katalogu ONZ).

### SPIS JEDNOSTEK LEKCYJNYCH

| L.p. | Temat lekcji                                                                                      | Proponowana forma realizacji                                                                       | Czas    |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 1.   | „Instrukcja obsługi życia codziennego”, czyli kto czyta, nie błądzi.                              | Lekcja z wychowawcą                                                                                | 45 min. |
| 2.   | „Pamiętaj chemiku młody ...” – czyli, chemiczne zagrożenia zdrowia i życia.                       | Lekcja chemii                                                                                      | 45 min. |
| 3.   | „Po podłączeniu do prądu wszystko zaczyna działać”, czyli elektryczne zagrożenia zdrowia i życia. | Lekcja techniki lub fizyki                                                                         | 45 min. |
| 4.   | „Nie stresuj się”, czyli stres jako zagrożenie naszego zdrowia i życia.                           | Lekcja z wychowawcą                                                                                | 45 min. |
| 5.   | „Half life”, czyli pół życia przed monitorem – zagrożenia medialne.                               | Lekcja wychowawcza lub informatyki                                                                 | 45 min. |
| 6.   | „Bądź bezpieczny na drodze” – bezpieczne uczestnictwo w ruchu drogowym.                           | Lekcja praktyczna – np. rajd rowerowy, wycieczka do miasteczka rowerowego, spotkanie z policjantem | 45 min. |
| 7.   | „Gdyby kózka nie skakała ...”, czyli mechaniczne zagrożenia zdrowia i życia.                      | Lekcja techniki                                                                                    | 45 min. |
| 8.   | „Żyjmy zdrowo”, czyli biologiczne zagrożenia zdrowia i życia.                                     | Lekcja biologii                                                                                    | 45 min. |

### LITERATURA:

1. Podręczniki i zeszyty ćwiczeń do nauczania chemii w gimnazjum.
2. John Emsley, *Przewodnik po chemii życia codziennego*.
3. Stanisław Mac, Jerzy Lwowski, *Bezpieczeństwo i higiena pracy*, WSiP 1999.
4. *Asertywność sztuka bycia sobą, Materiały pomocnicze dla nauczycieli, psychologów i rodziców*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997.
5. *Wychowanie do życia w rodzinie*, program Teresy Król, Krystyny Maśnik i Grażyny Węglarczyk.
6. Ewa Sadowska, *Lekcje wychowawcze, ćwiczenia dla uczniów gimnazjum*, Wydawnictwo Seventh Sea, Warszawa 1999.
7. Podręczniki i zeszyty ćwiczeń do techniki dla gimnazjum.
8. Karta motorowerowa - WSiP.
9. *Multimedialna Encyklopedia Powszechna PWN*, Edycja CD.
10. *Encyklopedia zdrowia*, Optimus Pascal Multimedia.
11. John Ensley, *Przewodnik po chemii życia codziennego*.
12. Podręczniki do nauki biologii i chemii w gimnazjum.